

Doel Luomenos is onderlinge bijstand en begrip

Losgemaakte predikanten richten vereniging op

● Michiel Bakker

Losgemaakte predikanten uit de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) hebben een vereniging opgericht om hun belangen te behartigen. „Als individu bereik je niets.”

De naam van de vereniging is Luomenos, Grieks voor losgemaakt. Zaterdag ontmoetten losgemaakte predikanten en hun partners elkaar voor de derde keer tijdens een lotgenotenbijeenkomst. Tijdens die dag werden de documenten getekend voor de oprichting van de vereniging, zegt secretaris ds. M. Los uit Baarn. Zij vormt samen met voorzitter ds. R. Silvis en twee andere predikanten het bestuur.

Doel van de vereniging is „het verlenen van onderlinge bijstand en begrip”. Ook wil ze „richting de kerkelijke organisatie aandacht blijven vragen voor dit onderwerp waar de kerk te weinig oog voor heeft”.

„Weggepest”
De losmaking van een predikant

kan allerlei oorzaken hebben.

„Soms blijken een gemeente en een predikant niet meer bij elkaar te passen”, zegt ds. Los. In een andere situatie wordt een predikant „weggepest” nadat hij een misstand in de gemeente of binnen de kerkenraad heeft aangekaart.

Een rode draad in de uiteenlopende verhalen die ds. Los hoort, is „de slechte behandeling van predikanten door de kerkelijke instanties”. Ze wijst daarbij vooral op de rol van het classicaal college voor de visitatie, dat wordt ingeschakeld als er spanningen zijn tussen een gemeente en een predikant.

Ds. Los: „Dit college doet niet aan waarheidsvinding, maar

vraagt zich af: is er nog wederzijds vertrouwen tussen gemeente en predikant? De praktijk is dat ook een predikant die geen blaam treft, toch wordt losgemaakt. We vragen ons af of dit werkelijk nodig is, omdat zo'n maatregel voor de predikant heel ingrijpend is.”

Brandbrief

Zo'n vijf jaar geleden heeft een groep predikanten hierover een brandbrief geschreven aan het moderamen van de generale synode. Het moderamen verwees hen uiteindelijk naar de klachtencommissie van de visitatie, aldus ds. Los. „Deze commissie brengt een klacht over naar het college voor de visitatie dat zelf bepaalt of het er iets mee doet.”

Met de vereniging Luomenos kunnen de losgemaakte predikanten zich „beter profileren. Als individu bereik je niets”, zegt de secretaris. Ze werd zelf in 2020 losgemaakt van de hervormde gemeente in Baarn (Pauluskerk).

Een deel van de losgemaakte predikanten is later aan een andere gemeente verbonden, zegt ds. Los. „Anderen zijn, net zoals ik, ambulant predikant geworden. En er is ook een groep die na alles wat er is gebeurd, niet meer in de kerk wil werken. Na een losmaking houdt je altijd een litteken voor de rest van je leven.”

Ds. Marjan Los, secretaris van de vereniging Luomenos, beeld Chris van Beek

Biedt de vereniging behalve onderlinge bijstand en begrip ook ruimte voor kritische zelfreflectie? „Dat hoort er zeker bij”, zegt ds. Los. „We weten dat we mensen zijn en fouten maken. Maar ook predikanten die erkennen dat ze – soms ernstige – fouten hebben gemaakt, zeggen toch: De manier waarop de kerk daarmee is omgegaan, had beter gekund.”

Dat geldt ook als er sprake is geweest van grensoverschrijdend gedrag door een predikant, zegt ds. Los. „Dat komt voor en is verwerpelijk. Maar ook iemand die daarvan beschuldigd wordt, heeft recht op een fatsoenlijke behandeling en een integer onderzoek.”

” Na een losmaking houd je altijd een litteken voor de rest van je leven

Ds. M. Los, secretaris vereniging Luomenos

Ds. K.A. Bakker, voorzitter van het generaal college voor de visitatie, erkent dat losmaking „ingrijpend kan zijn voor een predikant en zijn of haar gezin”. Hij noemt het „begrijpelijk dat er behoefte kan zijn aan onderlinge bijstand en begrip van predikanten die in een vergelijkbare situatie hebben gezeten”.

Stigma

De emeritus predikant wijst erop dat visitatie wordt ingeschakeld „als de situatie in een gemeente erom spant, met als doel om zaken vlot te trekken. In veel gevallen gaat dat goed en gelukkig zijn er dan ook positieve ervaringen. Het

is nooit de intentie om iemand te beschadigen of ervoor te zorgen dat een dominee een bepaald stigma krijgt. De primaire insteek is altijd om losmakingen te voorkomen, wat vaak ook lukt, bijvoorbeeld door het opstellen van een convenant tussen de predikant en een gemeente. Op deze manier wordt het makkelijker om later weer een beroep aan te nemen.”

Ds. Bakker bevestigt dat het generaal college voor de visitatie een gesprek heeft gehad met Luomenos. „Daarbij kwam de terechte vraag naar voren of het niet goed is dat er in het losmakingstraject meer pastorale aandacht komt voor de predikant”.

Losgeroemde predikanten hebben de vereniging Luomenos opgericht. Deze vraagt aandacht voor de in haar opgevoerde beschrijving van predikanten door de kerken. Het is niet de bedoeling om de kerk te vernieuwen, maar om de kerk te helpen om te groeien. Het is een proces dat lang duurt, maar dat wel nodig is. Het is een proces dat lang duurt, maar dat wel nodig is.

WED. ECHT

De kerk is een plek waar we ons kunnen vinden. Het is een plek waar we ons kunnen vinden.

Het is niet de bedoeling om de kerk te vernieuwen, maar om de kerk te helpen om te groeien. Het is een proces dat lang duurt, maar dat wel nodig is.

Het is een proces dat lang duurt, maar dat wel nodig is. Het is een proces dat lang duurt, maar dat wel nodig is.

Het is een proces dat lang duurt, maar dat wel nodig is. Het is een proces dat lang duurt, maar dat wel nodig is.

Het is een proces dat lang duurt, maar dat wel nodig is. Het is een proces dat lang duurt, maar dat wel nodig is.

Het is een proces dat lang duurt, maar dat wel nodig is. Het is een proces dat lang duurt, maar dat wel nodig is.